

૩૭૮૫ અથ શ્રી

હોરીસંગ્રહ.

સરવે શોખીલા સન્નિધાને વારતે.

બનાવનાર.

ગોવરધન સદ્ગારામ બટ, લક્ષ્મીદરાના.

છાપાળી પ્રસિધ્ધ કરનાર.

શ્રી. ત્રીભોવનદાસ રણજીડદાસ. ડા.

તથા

શા કૃતીરચંદ કીસાયંદ

અમદાવાદ મધ્યે.

ન્યાયશાગર પ્રેક્ષમાં છાપી.

સંવત ૧૯૪૫—સન ૧૮૮૯

હોરીસંગ્રહ.

શ્રીમદ્દેશાએનમઃપ્રથમ રશીક હોરીઓ લખી છે.

હોરી ૧.

સાવરો નીદી બેનુ બખવે, બખવેરે સાવરો. ૧૬
પર વરસે ગોપી ચલ આયે સુત મોરલી સુખપાવે,
કોઈ શખી ત લ મૃગંદ બખવે, કોઈ નાચે કોઈ ગાવે,
સ્વામ જોડ અતી સુખ પાવે. સાવરો. ૧

કોઈ શખી અખીલ ગુલાલ ઉડાવે કોઈ પીચકારીચ
લાવે. કોઈ શખી નડિતમ કડિતોક કરકે મન મોહનકુ
રીઝાવે, શ્યામ દેખી મોહો બદાવે, સાવરો. ૨

પ્રહ્લા ભવસુર રાજદેવ મુની કડિતીક દેખન આવે,
નાચત નભ ચાપછરા મુદીત મન તાનસે તાન ની-
લાવે, દેખી મોહન મુશઝાવે. સાવરો ૩

જ્ય જ્યકાર ભયો ત્રીમુવનમેં દુદંભીદેવ સુનાવે,
મુકતાનંદ ભાયગ પ્રજ જનકો નીગમ અગમ ગુન-
ભાવે, સારદા સુખ અતી પાવે. સાવરો ૪

(૨]

હોરી ૨.

સાવરે રંગ ધુમ મચાઈ, મચાઈરે સાવરે. ટેક.

ચુવા ચંદન અખીર અરગજ સંગલીયે દાઉ ભાઈ

કર સુંદર કંચન પીચકારી છંટેકત ઘન ઉન ધાઈ,

મનહુ કરૂણા ઝર લાઈ. સાવરે. ૧

ઊર વીશાળ ભુજ હંદ પ્રસન્નિત ગજગતિ ચલત સુ

હાઈ, સુદર બદન કમલ દલલોચન બોલે મંદ મુશ-

કાઈ, છખી ખરની નડી જાઈ, સાવરે. ૨

તાલ મૃદંગ ચંગ હૂ ખાજત સુન ગોપી સખ આઈ

છંટેકત રંગ શામ કે તનપર, અરસપરસ ઊર ઝાઈ

દેહ સુધ સખ બોસરાઈ. સાવરે. ૩

પ્રહ્લા રૂપ મુનીવર વિજ્ઞાંતિ વ્રજકી કરત બહાઈ,

મુકતાનંદ શામ સુંદીર સંગ પ્રીત સખ નડી છાઈ,

મોહ ગદહીનો હહાઈ. સાવરે. ૪

હોરી ૩.

વ્રજમેં હરી ખેતત હોરી, હોરીરે વ્રજમેં હરી. ટેક.

ઉતસેં આઈ કુંવર ર િકા સંગલે ગવાલન હોરી,

ઘન વ્રજ રાજ સખા સંગ લેકર કેશર ગાગર ધોરી;

પરસપર ખેત મલે રી. વ્રજમેં ૧

[૩)

ઉડત ગુલાલ અરૂન ભયો અંબર રંગ વરસે ચહુ-
ઓરી, ઉમંગ ભરી ગોપી રંગ દારત શામ મુંદર-
પર દોરી, દેખી રતીનાથ લજ્જેરી. વ્રજમે ૨

મોહન મુખ વિદ્યુ દેખત થકિતમઠ શ્રીવપમાન કીશો-
રી, પ્રેમ મગન તનકી સુખ ભુલી શોળીન માનુ અ-
કોરી, રહી એક ટક દ્રગ જોરી, વ્રજમે ૩

જેસે ત્રી ખેતને ચતુર શાવરો તેસે ત્રી રાધિકો ગોરી
ભુકતાનદ મગન છપ્પી નીરખત કહાખરનુ મતો-
થે. રી, રહે ઈત સંગ રતી મોરી. વ્રજમે. ૪

દોરી ૪.

પકરે વ્રજ જન ગીરધરી, ગીરધારી પકરે. વ્રજ ટેક.
ઉમંગ ભરી ગોપી સહુ આમ ખેત મચાચો ભારી,
ખેંચ લઘ પીતાંબર મોરલી હાહા કરત મુરારી;
હસત સખ દેકર તારી, પકરે વ્રજ ૧

જહી જપત મુનીવર વિજ્ઞાની સકળ વાશના ટારી,
સારદ સેષ પાર નહી પાવત જહી જપત ત્રીપુરારા
તાહી ગોપા દેત હે ગારી. પકરે વ્રજ ૨

કાળકો કાળ ઇશ ઇશનકો જીતલીયે સહુવારી,
કરજોરી પીતાંબર માગત દેહુ મોરલી આ પ્યારી;

(૪]

ભઠ અખજીત તૂમારી.

પકરે વ્રજ ૩

ભકત જિન નીગમ નિત આવન મુનિવર કહત વિચારી,
મુક્તાનંદ ભકત વચ્છલપર વારવાર બલીહારી
મગનકીની વ્રજ નારી.

પકરે વ્રજ ૪

હોરી. ૫

સાવરા છોડ બહીયાં મોરી, મોરીરે સાવરા છોડ ટેક
અપ અપને મંદીરસેં નીકલી એક શામ દુખ ગોરી
રહો સ્યામ તુમસેં કમવાંલડિંગો કેસે કર ખરબોરી
છોડો મેરી હાથ હથોરી.

સાવરા ૧

તીન પહોર પીયા તૂજસેં જગી તોનહી પેટ ભરોરી
પ્રાત ભયો અમ જડિંગી ધરસેં આડિંગી રાત મેં
થોરી, છોડો અખ કંગની મોરી.

સાવરા. ૨

સાસુ દહીલી નણદી ડગારી, ચોરી દીયરકી ભારી
છોડ પીયા અખ પ્રાત ભયાહે પત ના રેગી તોરી;
ફજેતી હોયગી મોરી.

સાવરા, ૩

મિદ્રાખનમેં ધુમ મીચીહે ખેલન રાધા ગોરી;
ગોવરધન પ્રભુ અ પ મીલનકુ અરજ કર કરબોરી.
ખેલુન કોઈસે હોરી.

સાવરા. ૪

[૫]

હોરી ૬.

સચીદાનંદ ખેત્રે હોરી હોરીરે સચીદાનંદ. ટેક
મૃતને મેંસે ઉનકુ શીખાવત અખીર ભરભરજેરી,
ઉત અગંદ હનુમાન વિભીષન લાજી તાન વધારી
દુહુ મુખ હોરી હોરી. સચીદાનંદ ૧

અખીર અરમજ કુમકુમ ચંદન કેસર ગાગર ગોરી,
રૂતુ ખસંત જ્યુ ખરખા ખરખત રંગની ઉત ફોરી
ચમક ચપલ જ્યુ ગોરી. સચીદાનંદ ૨

ખાજત તાલ મદંગ પખાજત નાયત દેદે ત.ળી;
રંગકો માર પડે શીર ઉપર ખેલ હે તન સારા;
ભર પીચકારી મારી. સચીદાનંદ ૩

ગગન વીમાન દેવ સખ દેખત આનંદ રંગ ખોરી
દાસ ગોવરધનકુ મન ભાયો અવીચલ હોયે જોરી;
ભુજ ગ્રહી લીજે મોરી. સચીદાનંદ ૪

હોરી ૭

પ્રીતમ મેરો પ્રાણ હરોરી, હરોરી પ્રીતમ. ટેક.

જ્યુ મછલી જલ ખીના ન જીવે એસો રંગ ખનોરી
તલખત તલખત પ્રાણ જતહે તુજકુ કછુ નકી ઓરી
જીવન મોહે જદુ કરોરી પ્રીતમ ૧

[૬]

કેસર રંગ આતનપર ડારી રામરોમ રંગરોરી,
કાં જઈ અખ કુહુન સુઝે અંતર આગળ ગોરી,
પકડ મોઢુ રંગમેં બોરી. પ્રીતમ ૨

સુરતી આત ખડીલે રહે બીચ તેરોહી ધ્યાનધરોરી
તુહી સંગમેં રહી બીસબાસી નયણે નીર ભરોરી
પરેમકે ફંદ પરોરી. પ્રીતમ. ૩

સુખકે કારણ સંગ કીયો સખી ઉલોટા ભયો દુખભા
રા અંતરમેં સાતત અતબેસો કામકો જોર કરોરીઃ
ગોવરધન સંગમેં તોરી. પ્રીતમ ૪

હોરી ૮.

ફાગણ કેસે ખેલુ હોરી, હોરીરે, ફાગણ ટેક.
આયો ફાગણ માસ મધુ બનિમેં કેશર પુત્ર પુલ્યોરી,
પિયા બિના બસંત ન ભાવે જને આગ જગ્યોરી
મોહિ નિરકા ઝડ ઝોરી. ફાગણ કેસે ૧

કેશ તનુ બેખ તનુ આલી હારત હધયા કેરી,
મોતન હુંખ લગા સખી તજદીદેખ પીયા નહી બેરી
નાતો મેરો પ્રાણ તજેરી. ફાગણ કેસે ૨

ધુ કરતે હરી આયે અચાનક ફાગણ ખેલ હોરી,
ચંદ્ર સખી વ્રજ બાલ કૃષ્ણ છબી ગ્યાલન રાશ રુ

[૭)

મચોરી, મચ્યો રંગ ફાગુન હોરી. ફાગણ કેસેં કે
હોરી ૯.

આજ ખીજમેં હોરી મચાઈ, મચાઈરે આજ. ટેકા
ઉડત ગુલાન લાન ભયો બાદલ છુટત હે પીચકારી,
ખીંકા બિનકી કુંજ ગલમેં કુમ કુમ કીચ મચ્યોરી;
સ્થામ સંગ ખેલન આઈ. આજ ખીજમેં ૧

ઉતસેં આઈ સુયર રાવિકા ઉતસેં કુવર કનાઈ,
ખેલત ફાગ પરસપર હીલ મીલ એ સુખ વરણો ન
બઈ; નંદ ધેર બાળે બધાઈ. આજ ખીજમેં ૨

રાધે સાન કરી શખીયનકુ ઝુંડ ઝુંડ ઉડ ધાઈ,
લપટ ઝપટ લીયો શામ સૂદરકુ બર બસ પકરે આ-
ઈ; લાલ કુનો નાય નયાઈ. આજ ખીજમેં ૩

મોરલી પીતાંબર લિયો ઉતારી શીરપર ચુંદડી-
ઓડાઈ, ખીંદી ભાન નેનાં ખીચ કાળલ નાકમેં નય
પેરાઈ માન નવી નાર બનાઈ. આજ ખીજમેં ૪

સખ મારી લસ તાળિ દેતહે કહાં ગઈ ચતૂરાઈ,
કહારે ગયા અમ પિતા તમારા કહાં જસોમતિ માઈ;
લેત ઓર તુમકુ હોડાઈ. આજ. ૫

ફગુવા લડે જમજને દઉગી કરીયો કોટી ઉપાઈ,

(૮)

દોચુકાઈ કસરસ સખ દીનદી તૂમહો ચોર કનાઈ;
ગોવરધન માંખન ખાઈ, આજ. ૬

રાગ કાફી-હોરી ૧૦. સાવરા મત ડારો પીચ
કારી, લેડેંગી માત હમારી; સાંવરા ટેક મતડારો
મરજદસેં રહીઓ મેં હું કન્યા કમારી. તુનહો નિર-
લજમેં નહીં એશી દેઉંગી મુખસેં ગારી ફજેતીહો-
યગી તુમારી. સાવરા મતડારો પીચકારી ૧ એસી
હામ હોય હમયામેં તો પરણોને નડિતમ નારી બકે
પડા ઓ જસોદા મધકુ મધહૂં ખાત કુમારી, હુંઢત
વર માત હમારી. સાવરા મતડારો પીચકારી ૨ પર
નારી કે પાલવ પકડો મોહન મન બીચારી, માત તા
ત તોરે વ્રજભયે હઈ, રાજકંસકો ભારી કહું તુમશે
બીસ્તારી. સાવારા મત ડારો પીચકારી ૩ આગુ પક
ર કર મેરી ચુંદરીયાં જીવન જોરસે ફારી, સુરદાસ
મણુ તીહારે મોતનકુ બોલત બીજકી નારી પાંતાંબ-
ર લેડેંગી ઉતારી, સાવરા મત ડારો પીચકારી. ૪

હોરી ૧૧ સાંવરો હબુએ નહી આયો, દ્રીગ નજ
રના જરણાયો સાવરા, ટેક, આજબીનતા
કો સંજ છોર કે મધુબન જઈ બસાયો, દાશી કરી પ

ટરાણી જાય કે ગોપી નાથકો નાભ લખયોકંથ કુખ
જ કો કહાયો સાંવરો હનુએ નહીં આયો ૧ તન્નખ
કૂર અકૂર કહાંસે આયો ઘર ઘર હોરી જણાયો,
એકતો હોરી જણત છતીયનમે સ્વપને શુખ ન પા
ઓ ફીરહો કહાંસે ફાગન આયો, સાવરો હનુએ ન આ
યો ડાંડીખણીખપતીયાંછતીયાંજલનહેઉધોકુખીછી ૫
કાયો વૃહે વીધાતા અધીક સંતાપેકુખરી કે મન ભા
યો ધીરજ નહીં જન ધરાયો. સાંવરો. અજ હું નહીં
આયો ૪ બે દરદી મેરો દરદ ન જનો કામ કો જો
ર બઢાયો, સુરદાસ અમલાકો ખીનતી કરત હો મન
કો ભાયો જરેપર હુન લગાયો. સાંવરો આજ હું ન
હીં આયો ૫

હોરી ૧૨ સાંવરેસે કહીઓ મોરી કહીઓ મોરી
સુનાઇયો મોરી સાંવરેસે કહીઓ મોરી ટેક બંદ્રાખ
નશે ઉધવજીઆએ સુનકે સખીયાં સખ દોદી કહેહ
મકુ નંદલાલ મીલાયે નાતોદીઓ ખીખ ઘોરી ક-
રી કહા હમને ચોરો સાંવરેસે કહીઓ મોરી. ૧૨ીશ
નમાઉ ચરન ગ્રહીલિજો કર ખીનતિ કરજેરી, એશી-
ચુક કહાપરી હમસે પ્રિત પિછતી તોરી સુરત નહીં

[૧૦]

લીનીમોરી સાંવરેસે કહીઓ મોરી ૨ ભુવન વસ્ત્ર
સમઢો તજ્જીનો ખાન પાન ખીસરોરી, વિભુત લ
ગાઇ જોગન હોઇ બેઠી તેરો હીધ્યાન ધરોરી બેગેય
લા આઈયાં કીશોરી સાંવરેસે કહીઓ મોરી ૩ ની-
શ દીન બ્યાકુલ કીરત રાધિકા વરેહુ વીધાત નધે
રી સ્યામ તુમ હુંહત કુંજગલનમે શિશ જટા ગ્રહ
છોરીચલોજીડાં હોરી હોરિ સાંવરેસે કહીઓ મોરી. ૪
રોમ રોમ ખીખછાઇ રહો હુ મનમે વેર પરોરી
સુર સ્યામ ઊશોજ કહીઓ ગાઝિંગી કીરતન તોરી
પાપ નહી રહત રતોરિ સાંવરેસે કહીઓ મોરી. ૫

હોરી ૧૩ રાગ હોરી સાવરે લાખી જોગ પડાયો
નીકટનીઠોરકંહાયો સાંવરે લીખીજોગ, ટેક
અંગ ભભુત ગળે મગછાલા સો ઉનકે મનભાયો કુખ
જ કહાન લગીહે જમનુ એહી મંત્ર પડાયો પ્રમકેને
ન છોરાયો સાંવરે લીખી જોગ પડાયો ૧ ઉનકુ દોષક
છુના દીજે સંગત ગુન ઉપજાઓ વાકો કંથ કહાઓ
ઉનકું લાજ ન આયો સાંવરે લીખી જોગ પડાયો ૨
એક દીન મોએ આઇ અચાનક કેશર રંમ છરકાઓ
નાલાંખર ખી ખિખ : ઉપર તાલત ખોલન છાઓ મહ

(૧૧)

નુ માધવા ભરી લાઓ સાંવરે લીખિ જોગ પડાઓ
 ૩ વાદી નકી સુખ ભુલ ગઢરી કાજર નેન ભરાયો
 હાંહાં કરત કરતહે લાલન બોહોત રંગ લેહેરી આ
 યો પકર કર નાચ નચાઓ સાંવરે ત્રિખી ૦ ૪ કડી
 ભુ કઠોર ભાઓ અજ મેરો ચીંતા ચતૂર ચોરાયો મં
 ગળદાસતજી વ્રજ વિનતા જઈ દ્વારીકામેછાઓ ફરી
 નકી દરશન પાચો સાંવરે ત્રિખી જોગ પડાઓ. ૫

હે રિ. ૧૪.

દેખો રઘુવર રંગે ઉડાવે એંશિ કુંવરિ જનક ભર
 લાવેરે, દેખો. ૧૬.

હાથમેં ઝોરિ કપટવાકે દિલમેં મુઠિઆં ઉડાયે;
 એંશી કુંવરિ જનક ભરલાવે. દેખો. ૧

શિતારામ લક્ષ્મન ભરત શતરૂચન લક્ષ્મન ચમર ઉ
 ડાવે; એંશિ કુંવરિ જનક ભરલાવે. દેખો ૨

શિવ સનકાદિક એર અલ્પ દિક શેશ શરત્ર મુશાવાવે
 એંશિ કુંવરિ જનક ભરલાવે. દેખો ૩

બેઠે બ્રહ્મા બેઠ પઢતહે નારદે બેન બબલવે,
 એંશિ કુંવરિ જનક ભરલાવે. દેખો ૪.

એંશિ અયોદ્ધામેં ફાગ મચિહે ઉગશિ મંગળ ગાવે

(૧૨)

એંશિ કુંવરિ જનક ભરલાવે.

દેખો ૫.

હોરિ. ૧૫.

ત્રિખ ભેળે પત્ર પ્રિજનારિ નારિરે ત્રિખ ભેળે. ટેક.
રવસ્તિશ્રી સુભનગર દારિકા મિત્રમ પાન આધારિ
સરવે ઉપમા લાયક સાવરોશ્રિ હે કુજબિહારિ,

અરણ્ય કમલ મલહારિ.

ત્રિખ ભેળે. ૧

ગે કુત્ર ગામસે લખત ગુજરિયાં સ્વામિક મિસ્તારી
જદુનાથ જગતકો જીવન ખાંચો આ અરણ્ય અમારી
મેતો પ્રભુદાસ તુ નારિ.

ત્રિખ ભેળે. ૨

વાંકે કશાળ ખેમ આનંદિ તેમોક આનંદ ધરિ,
જલરે ભોજનકો જતન કરાયેક પ્યારેક વારિ વારિ;
દિલાસો દેકે મોરારિ.

ત્રિખ ભેળે. ૩

આજ કર એક અરજ પ્રભુજી લેજો રદય વિચારી,
નંદ જસોદા પ્રત્ન ભયેડું આજ મિલો એકવારિ;
દેર મત કરિયો લગારિ.

ત્રિખ ભેળે. ૪

આવત તાકલાજ લગતહે, ઘરમેં ડાશિનારિ,
લિખા લેખ બેરાણુ બિયાતા કેસે ટરેગા ટારિ;
શંકામત આનો મોરારિ.

ત્રિખ ભેળે. ૫

સાત સોગન ખાવા નંદરાય કે લાવજો સંગમે લારિ

(૧૩)

હમ દેખિયો બડિ ભાગ્યકિ પ્રિતમકિ પટરાણિ;
કપરિ કામણુગારિ.   લિખ ભેજે. ૬
કામદ લિખ ઉઘવડ દિનો, વાંચિયો વિચિસારી,
બ્રજશામ પ્રભુ જુવ બનાઈ કાદમ નકલે હિતારિ.
જેશિ અધ હોત હમારી.   લિખ ભેજે. ૭

હોરિ ૧૬

તરીયા હર લાયો બિરાની, એસો મેરો કંથ ગુમાનિ
તરિયા.   ૮૬.

વાકિ જનકિ તુમ હર લાયે તાકિ અગમ મેને જનિ,
અદિ આનેહે અગમ બાંદરે રહેનિ લંક નિશાનિ;
એસોં મેરો કંથ ગુમાનિ;   તરિયા.   ૧

કહેન મંદોદરિ સુતો પિયારા વન છોડ દિયો અભિ
માનિ, રામ લક્ષ્મન ભરથ શતરૂધન સાગર પામ
બંધાનિ; એશો મેરો કંથ ગુમાનિ.   તરિયા.   ૨

ઓ આઈ રિછ બાંદર ફેાળુ ચેત ચેત અભિમાનિ;
જનકિ દેકર પાય પડોતુમ હોયગિ સખ ધુલધાનિ
એસો મેરો કંથ ગુમાનિ   તરિયા.   ૩

જુવ ભયો રાવન કું મારયો હાર ગયો. અભિમાનિ
સુર શામ પ્રભુ આપ મિલનક સિતા કિયાસે જનિ;

(૧૪)

એસોં મેરો કંથ ગુમાનિ. તરિયા. ૪

હોરિ ૧૭

સાવરે મોકને ગારિદેઈ, દહરે સાવરે મોક ટેક.
ઘત મંથુરાં ઘત ગોકલ નગરિ મિયમેં જીમના વહિ
આપનો સઘયા પાર ઉતર ગયે મેતો તકતિ રહિ;
દઈ મઘને કછુના કવિ. સાવરે. ૧

દોડ પકુનો પકરાવ જાવે દોહાર દેખકે કરિ,
મરદિ હિમેં કવિ। શકત કું મેરે મનકિ મનમાં રહિ
વિયાગયાં દરદિ વાઘ સાવર. ૨

હોરિ ૧૮

બાંકે મિરજને ધુમ મચાઈ મચાઈરે બાંકે ટેક
લિખતિખ પતિયાં પુનેક ભેજ સુનડો તિવિયાલા
ધ, હમજો હટેતો કસમનખિકો તુમક રામ દુવાઈ;
કદિ વહિં હઠના આઈ. બાંકે મિરજને. ૧

દોલ દમરકે તખલા બાજે તોપતકિ પિયકારિ;
રંગ ગુલાલ તરવાર ચત્રતહે કમકમ ખરછિ લડાઈ
લડો મેરે સંગકે ભાઈ. બાંકે મિરજને ૨

હોરિ ૧૯

આ અવસર નહિ આવે ફેરિ ફેરિરે આ અવસર ટેક
એકા એકપેં હાડો અંગતમેં અખમિ આઈહુ હેરિ,

[૧૫)

ચલો સખિ સખ મિલન કર જઠએ લિજે લાલક ધે-
રિ, ચલો તમ સંગ અમેરિ, આ અવસર ૧
ખિમ પચિસ ચલો સખ સખિયાં હમ સખ રોકિંગે
શેરિ, અખ અવકાશ ભયો આવનકો હાથન આવંગે
ફેરિ, બહોતશિખાનો જોરિ આ અવસર ૨
બહોત નિખ્યો હે જોરાવર જીવન બોલિ યુરાધા
જોરિ, અંક કહે લાલમે લલચાઉ આય મિલે બહો
તેરિ, લખ નહિં લોપે હમેરિ, આ અવસર ૩
આજ આયો હે હાથ આપનિ પાયો વસંતિ પેહેરિ
ભોમાનંદ કહે જાને ન પાવે સુનિ આસખિ ચિત દે-
રી રખો ધરમાંહે ધેરિ આ અવસર ૪

હોરિ ૨૦

મોહન મોસે ખેત્રો હોરિ હોરિ મોહન. ટેક
મારો દેખમે રહિ તુમારો જો. ચંદ્ર ચકોરિ,
ખંભત રતુ ખિતિ જાતહે જીવન હોંશ પુરોરિ,
માનો મોક આપકિ જોરિ. મોહન ૧
તેરિ સંગમે આનખડિહુ પેહેરિ નવરંગ ચોલિ,
મોહ તુમારો વા પગ કારો રંગકિ ગાગર દોરી,
ભિખવિ ગુલાલમે જોરિ. મોહન. ૨
સવજો અંગતોરો સુંદર વર કંમે ચંદન ખોરી.

(૧૬)

ફીર ભુજ ભીટી મોક પકડો કહું મેં તૂમ કરજેરિ
મતી મેરિ હયગી થોરી મોહન. ૩

ફગુવાકે બદલેમે તુમક રખુંગિ હારોતો બલજેરી,
ભુમાનંદ કહે જીતોગે કરકે રખુ મોક નોરી,
કહા કરે મધયા મોરી મોહન ૪

હોરી ૨૧

બરિજમે હરી ખેલત હોરિ, હોરિરે ટેક

ઉતસેં આઘ કંવરિ રાધિકા સંગ ગુલાનન હોરિ,
ધતિ બરજરાજ સખાસંગ લેકર કેશર ગાગર ધોરી;
પરસ્પર ખેલ મયોરિ બરજમે ૧

ઉત્ત ગુલાલ અરણુ ભયો અંબર રંગ બરસેં ચ-
હ્યોરી, ઉમંગમરિ ગોપી રંગ ડારત શામ સુ-
દર પર દોરી, દેખિ શ્રીનાથ લજ્યોરિ; બરજ ૨

મોહન વિધુ થકી નનજાઇ બ્રખુ ભાન કીશોરી,
પ્રથમ મગન તનકિ સુધ ભુલિ શોભિતમાનુ ચકોરિ
રહિએક પર દગ જોરી; બરજ ૩

જેસેહિ ખેલત ચતુર સાવરા તેસેહિ રાધિકા ગોરિ,
મુકતાનંદ મળન છબી નીરખત કહા બરનુ મતી-
થોરી; રહો એ સગ રતી મોરી બ્રજમે ૪

(૧૭)

હોરી ૨૨

સામરો ખેત્રે ધ્રિજજન સંગે ભત્તાર સામરો ખેત્રે,
ગઉરશામ સખ મીશ્રીત ખેત્રે રાસ રચ્યો અતીરંગ
અખોર ગુલાલ ઉડાવત ગોપી ઉરમે ખુબ ઉમંગે;
રેલાયા સખ પચરંગે. સામરો ખેત્રે. ૧

કોઈ નાયત કોઈ ગાવત નારી બાજત તાલ મૃદંગે,
શનનન થેઈકાર થઈ રહ્યો છે બોલત હોરિ અભંગે
મચાઈ ધ્રુમ શ્રીરંગે. સામરો ખેત્રે. ૨

પાઉમે ધુવરા બાજત છનનન તનનન તાન ભિરંગે,
ઉફ નુરવા બાજત દાઉ પાસે ખેલત શામ સોહંગે;
ત્રિપટકે રાધેકા અંગે. સામરો ખેત્રે. ૩

ચોલિ ચિર ચરણાં સખચોલે બોલે ગુલાલકે રંગે,
કેશર ઢોલે શમકે ઉપર બોલત ફાગ પ્રસંગે;
ગોવરધન મગ્નહે અંગે. સામરો ખેત્રે. ૪

હોરી ૨૩

સાવરો મધુ બનમે આયો ભત્તારે શાવરા મધુ.
શોળ શહસ્ર ગોપીકુ સંગે રાધે પ્યારીક લાચો,
કેશર રંઝકી ભર પિચકારી રાધેકુ અંગ લગાચો;
એસો હરિ ફાગ મચાચો. સાવરો ૧

(૧૮)

ગોપસખા સહુ સોભત સગે અંગે વસ્ત્ર શભયો;
શીરપે ધરયોહો મુગટ સુનેરિ એવાલો મનસે ભાયો
મેરસે નેન લગાયો. સાવરો. ૨

મે જાતિ હરિમીલને ખાતર દુરશે દોડતો આયો,
અખીર ગુલાલમેં રોળિ મુજક કેશર રંગ જુઠાયો;
છાતિસે પાથ ભિડાયો. સાવરો ૩

કયા કહુ શોભા ઇસ મધુ બનકી કાનેને રાશ રચાયો
ખાલક; ખિસર કોઉ ધર કામા કોઉ નિજ પતિને ભુ
લાયો; ગોવરધન શામપે આયો. સાવરા ૪

હોરી ૨૪

સાવરા સંગ ખેત્રુ ન હોરી ભજારે સાવરા સંગ,
ચોદીન હોરી બેલન મે આઇ રંગમે મુજક રોરી
કોરે સાલુકો પાલવ ફાડયો મોહન માલા તોરી;
નાકમેં સે નથની ખિડોરી. સાવરા ૧

મધુ બનમે બુલાઇ મેરેક ગગરી શિરપર ઢોરી,
અખીર ગુલાલ ભરયો આતનમેં ચોરીકિકસ તો-
રી; છતીયાં મેરિ જોરસે ઘોરી. સાવરા ૨

મહિ લુટે મોહન વાં મેરા મહીકી મટુકી ફેરિ,
અધુર કે પર ચુમન કર દિનો જીવન દેખાઇ જોરી;

(૧૯)

છોડાઈ લટવાં મેરિ.

સાવરા ૩

ધંશકારણુ નહિ ખેત્રુ તુમસે કાળ ઓર દુઝ દોરિ,
સાસુલદે નણદિ દે ખારિ ધજત જવેગિ મોરિ;
ગોવરધન સંગમે તોરિ.

સાવરા ૪

હોરી ૨૫

સાવરો મથુરામે રહ્યો હે ભત્તારે સાવરો મથુરામે.

ગોકલ્લદિ નારિક છોટી મોહન મથુરાં ગયોહે;

એ દુખશેં મેરા ખતન જલતહે પલ્લએક વરસથયો-
હે; કામજવર પ્રગટ લયોહે; સાવરા ૧

કમ ન શોક એ બેરન હોકે કાનાક ખસ કિયોહે,

ખેતતહે નડવરકી સંગે રંગકો સંગ લિયે હે;

એ તન હરિવરક દિયોહે. સાવરા ૨

એ બેર ! કમજએ વાંહાસે કાદવ એક દિયોહે,

સુન કાગદ મોરી છતિયાં જલતહે દોરિ તન પ્રગટ-
યોહે, હરણ સખ દુર થયોહે. સાવરા ૩

કિસ ઉપાય સખિયે પામુ જોગન બેસ લિયોહે,

ને મિલસે ગિરધર ગોકલ્લમેં તો તન કિનક દિયોહે;

ગોવરધન કસમ કિયે હે.

સાવરા ૪

(૨૦ [

પદ ૧. રાગ કાફી હોરી.

સાવરે મોક રંગમે રોરિ; ટેક
બધ્યાં પકરકે રંગકી અગરિયાં, છિનાય કે શિર ઢે
રિ; રંગમે રશમશ કરકે માંપે, ડારિ ગુલાલકી બે-
રિ; લગે મુખ ગાવન હોરિ. શાવરે ૧.

આઅં અચાનક મિલેહિડગરમે, દેખકે નવલ કિશોરી
ભીડી ભુખમે મોક પકડકે, જીવનને બરબેરી;
માળા મોતિયનકી તોરી; શાવર ૨.

મુરખદા મેરી નધ રાખી, કઇ એક વાત નહોરી;
તખ મેં ઇનકું અખિયાં દેખાઇ, મત બનો મોક ભો-
રી, કહુ તેરે ચિતકી ચોરી; શાવરે ૩

મેરો જોર કધું નહી આદ્યો, કંચુકો કસ તોડી;
ભુમાનંદકે મોક પકરકે, રશિયે રંગમે રોરી;
ગઇતી હું નંદકી પોરી; શાવરે ૪

હોરી. ૨૭

કાનુડે ગ્રહયો ખેડલો મારો' બલારે કાનુડે ગ્રહયો ટેક
જુમનાંતિર ગઇ જલ કારન સખીયન કો સંજસારો
ઝમક ઠમક ગોકુલ ખીજનારી, આલતહે મદકોમારો
ધરી મન ગરવ વધારો. કાનુડે

(૨૧)

શીરપર માટ એકર ખીચ ચુરિયાં સાલુ તળેા રંગ-
સારો, ઝાંઝર પાય ગલે ખીચમાલા નેનુમે કાગલકા-
રા કંચુડી કો રંગહે ન્યારો. કાનુડે.

આવે અચાનક કહાંશે કનઇયો કરમોરલી ધરનારા,
તનમે પીચકારી ગુલાબકી સખીયન અંગમે ડારો;
રોકી જલ જુમનાંકો આરો. કાનુડે.

અંગમે રંગમે લગાયકે હમશે ફાગ મચાયા સારા,
ઝોવરધન પ્રભુ મગન હવે સખ દેખકે રાધે કોપ્યારે;
બસંતમે નાથ હુ નારો. કાનુડે.

હોરિ ૨૮

સામરે મોકુ રંગ કીયોહે. ટેક.

જલ ભરનમે મઇ જુમનાંમે વાંછ કાનુડો ખેત રહયે હે.

સામ ૧

દુર થકી મુને જની પ્રિતમ કરમે કેશર રંગ ભયોહે ૨
સિર પર ઢોરી ગમરી રંગકી સાલુ બદનમે ખેચ
લીયોહે સા. ૩

ચુદડી ક એ રંગમે બોરી અખીલ ગુલાલ મેરે તન
મે કીયોહે સા. ૪

બદન મહી રસીએ કે કરસે અંગે અંગ રંગ છાધ
રહયોહે સા. ૫

[૨૨)

ગોવરધનકો નાથ હઠીલો બોલ મેરો કુચ નાહી લી
યોહ સા. ૬

હોરી ૨૯

સામરા સંગ ખેલુ નહીરે. ટેક.

ખિંદ્રાખ મે બુલાર મેરેક ગોષ્ટ ગુપતકી મુજને કહી
રે સા. ૧

ભર પિયકારી મેરે તન ધારી છતીયાં જોરસે હાથ
ગ્રહીરે. સા. ૨

આયે અચ્ચાનક પ્રીતમ દુરસે મોહન માલા નોડ લ
હીરે. સા. ૩

ધુંધટકો પટ ખોલ્યો મોહન નેન મહી ગુલાન ભઈ
રે. સા. ૪

અંગો અંગમે રંગ લગાયો તનકી સુધ ખીસરાધ
દધરે સા. ૫

ગોવરધનકા નાથકી સંગે કોટીક ખારમે હાર રહી
રે. સારે, ૬

હોરી ૩૦

કાનુડે મેરી ચુદ્દી ફારી ભલારે કાનુડે મેરી ચુદ્દી ફારી
મેં ગઈતી અખ ભુમનાં ત્રઠપે વાંછ મીલે ગીરધારી

[૨૩]

બિધ્યાં પકડકે મરેારી છતીયાં મુખસેદીની મોસે ગારી
બંકે આજ શામ મુરારી. કાનુડે મેરી ચુદડી ૧

હોરી ગાવે ડક બખવે મારે ભર પિયકારી,
અખીર ગુલાલ ઉડાવત રશીઓ નાયત કોન ગોવારી,
ભ્રમીત થમ દેખન ભારી. કાનુડે મેરી ચુદડી. ૨

ગોપી ગોપ સખભયે એકઠે લેતહે હસકર તારી,
ચંદ્રભાનુ ચંદરાવલી દુલ્હ ઓર બ્રજુકી દુલારી;
ખેલે મહી આનંદ કારી. કાનુડે મેરી ચુદડી, ૩

કેશરીરંગ કીયોહે અવલસે ભરી ગમરીઆં કોરી,
હાં હાં કરત ભારત પિયકારી ગાવત ફગવા હોરી,
ગોવરધન શામ મુરારી. કાનુડે મેરી ચુદડી. ૪

રાગ કાફીની હોરી. ૧

નાહી છોડુ મેં તુજકું મુરારી. ટેક.

તુમ લાડીલે નંદરાયકે મેં વષભાન દુલારી. નાહી ૧
તુમ જનો મેં હું વાં અકેલી પણુ હે સખ બિજ
નારી. નાહી ૨

તુમહો શામ સનેહી અંગે મેં હું ખરને ગો
રી નાહી ૩

બે કુચ કરેગા આલ મેરેસેં તો મુખ દેઉમી
ગારી. નાહી ૪

[૨૪]

ને ખેંચેમા ચુદ્ધી મેરા તો લઈ પિતાખર ઉ
તારી. નાહી પં
નાહી મે સાંખુ બોલ તેરા અખ ગોવરધન ગિર
ધારી નાહા ૬

હોરી ૩૨

કાનુડા અખ કુચના સહુગી. ટેક
એક બચનને મુજક કોગે તો મેલાખ કહુગી. કાનુડા ૧
દો મોતનકી માલા મોહન અખ સાંખી નાહી ૨
હુગી. કાનુડા ૨
ખેચ લઉગી મોરસી તોરી જશોદાકે પાસે લેઇ જ
હુગી. કા. ૩
મર્મ બચનને મુજક કોગે દોનુ પિ ૧૩ નામ લ
હુગી. કા. ૪
જન મધમે ખાતાં તોરી બલકક સમજના અ
હુગી કાનુડા ૫
ગોવરધનકા નાથ તુમીહો ચરણ રજ મે સીરપે ધર
ગી કાનુડા ૬

રાગ કાફીહોરી.

કુવર કનઇચો ખેલે હોરી જહુ બેન લખાને. ટેક.

(૨૫)

કોટી કોટી બ્રહ્માડકો કરત, ફગુવા માગત દોરી. જ
શેષ સારદા પાર પાવે ઘેરયોહો ગ્વાસ કિશોરો. જ
અકળ અજીત અખંડીત અહીત પકરયોહો રાધિકા-
ગોરી. જ.

મુક્તાનંદ મગન છખી નિરખત અખંડ રહ્યો યહ
જેરી. જ.

હોરી. ૩૪

રંજ સીનો રંગડારેરે મોંપે કુવર કનઈયો. ટેક
કેશરકુમકુમ અખીર અરગજ ભર પિયકારી માથે. મો
મગન ભયે ખેતત મન મોહન હોહો ગ્વાસ પોકારેરે
અંગનેમેં આયકે ધુમ મચાવત ઉર ઘરી અંગીયાં-
ફેરીરે. મોંપે કુવર કનઈયો

મુક્તાનંદ પ્રભુ મદમાતો મહીકો માટ પછારેરે. મો.

હોરી. ૩૫

કેશે કર મેરી મધ્યાર પત્ત રહ્યો ન જવે. ટેક.
ખંશિ બખય લગાયકે હાના ચોરયોહો યિન કનઈયારે
મેરે મન માને મન મોહન હોરીકો ખેત ખેતઈયારે.
રેન દીના મેરે નેનશે ન્યારો હોતન હલધર ભઈયારે
મુક્તાનંદ મગન કરડારી મોયે ખંશિકો બજઈયારે.

(૨૬]

હોરી. ૩૬

મન મોહન મોસે ખેત્રે બડો ભાગ્યોહે. ટેક
લોક બેદ કલ લાજન માનુ બાંધયહી અલખેત્રે.બ
મેં અપને ઘેર સોઈ રહીતી આઝ જગયા અકેત્રે.
સાસુતનંદ દીયરીયાં દવેશી મન માને તું કહેત્રે.બ
મુકતાનંદ મગન રંગભીની રહુમી કનઘયાકે ભેત્રે
રાગ કાફી હોરી.

મન મોહન પ્યારો, ખેલત વ્રજ જન સંગરે મન-ટેક
શામા શામ પરસપર ખેલત, ડારત બહુવિધિ રંગરે
અખિર ગુલાલ ઉડાવત ગોપી, ઉરમે અધિક ઉમં
ગરે; મન--૨.

હોરિ ગાવત કુ બજવત, બાજત તાલ મુદંગરે.મન
મુકતાનંદ રસિક પ્રીતમપર. વારૂમેં કોટિ અનંગરે મન
હોરી. ૩૮

મોસે ખેલત હોરિ, સુંદર શામ સજનરે મોસે-ટેક
રસિક પિયામોયે રંગ ડારત ગાવત નૈતાં મ તાનરે.મો
બૈયાં પકર મોયે રંગમાં રોરત કુંજબિહારી કાનરે.મો
અલિંગન ચુંબન કર આહી હરતિનો મન પ્રાનરે,મો
મુકતાનંદ કહે રસિક પિયાપર, કિનો મેં તન કુર
બાનરે; મોસે ૪

(૨૭)

હોરી. ૩૯

વ્રજ રાજ લાડિયો રસીક પિયા મેરે પ્રાનરે વ્રજ-ટેક
મેરા મન માન્યો મોહન સંગ જાવત નહિ કધુ આ
નરે; વ્રજ--૧

તખસેં લોક લાજ તજદીની સખસેં મિલે મોયે દાનરે
વ્રજ--૨.

સખસેં તોરી શામ સુંદરસોં, હોઈ રહિ એક તા-
નરે, વ્રજ-૩.

મુકતા નંદકે નાથ હરયો મન, દેદે દરસન દાનરે;
વ્રજ--૪.

હોરી ૪૦

મેરી જીવન દોરી, રસીક પિયા સુખ દેનેરે મેરી-ટેક
સુંદર શામ કામ મદ ગંજન, બિન દેખે નહિં એ-
નરે, મેરી--૧.

નટવર નાગર રૂપ ઊજગર, બોલત અમ્રત બેનરે;
મેરી--૨.

એક પલક ખિસરત નહિં આલી, ઊરસેં અંધુજ-
નેનરે મેરી--૩.

[૨૮)

શુક્રતાનંદ શામ છબિ ઉપર, વારૂ કોટીક મેનરે,
મેરો--૪.

હોરી ૪૧

સખી નવલ પિયા ધન શામ, ખેત્રે એત્રે કાન કુંવ-
ર રંગ હોરી, ટેક
ખેત્રત ફાગ રૂ રાગ અત્રાપત, શોભિત હે સુખ ધા
મ ખેત્રે--૧.

કઉતક દેખ મોયે સુર મુનિવર; મોયો હે ગોકુળ-
ગામ. ખેત્રે--

મોહનસાત્રકો રૂપ વિત્રોહિત, લાજત કોટીક કામ;
ખેત્રે--૩.

અન્નાનંદ નિરખિ છબિ મિતમ, અંતર હોત આરા-
મ, ખેત્રે--૪.

હોરી. ૪૨

ખેત્રે રાધે માધો ફાગ, ચલો સખી કઉતક દેખનકે-
જઘયે, ટેક

પિયા પ્યારી પિયકારી ચત્રાવત, અરસ પરસ દઉ-
લાગ; ચલો--૧.

| ૨૯)

ગાવત ગારી સખે નરનારી, લોક લાજ દઇ ત્યાગ,

ચલો-૨.

શાંભ રંગ રંગ પ્યારીકી ચુનર; પ્યારી પિયા બુદ્ધિ,

પાગ; ચલો-૩,

બ્રહ્માનંદ રહો નિત મેરે, એહી છબિસેં અનુરાગ,

ચલો-૪.

હોરી. ૪૩

બનિ રાધેા માયવ જોર, સખિ આજ ધ્રુમ મચી ગો

કુલમે;-૨૬

એક ઓર રમત રસિલિ રાધે, શામ સુંદર જીવ કોર

સખી ૧

પીચકારી શકળ સાજ લઇહે, કેશર આંગર ધોર;

સખી ૨

હોરી હોરી ધુન્ય હોઇ રહીહે, નંદ મહર બુકી પોર

સખી ૩

બ્રહ્માનંદ રહો ઉર અંતર, ધ્યાન સદા નિશી જોર;

સખિ ૪

હોરી. ૪૪

દેખો પ્રીતમ પ્યારી દોચે, રમે રાસ હોરી નવલ કું

જમે. ટેક.

હું ખુબ લપટાય રયેહે, કોયકિ સુનત નહીં કોય;

રમે ૧

કેસરકી પોયક રીસે કરી, દિને વસ્ત્ર ભિગાય, રમે ૨
અદિકે વિમાન ધ્રુવદીક દેખત, ચકિત રહે સભા મોત

રમે ૩

પ્રહ્લાનં મિત્રે રંગકિનકું, આવાગમન ન હોય; રમે ૪

પદ ૧. રાગ હોરી દાપચંદા,

ખેત્ર ન જમુનાકે તિરરે, મન મોહન પ્યારો; ટેક.

એક એર આય ખડી પ્રજ વીનતા, એક એર સ

રૂવે આહીરરે; મન-૧

ગ્વાલ ખાત્ર મીલી કરન કનોહળ; રંગ ભરે દોડિ

તિરરે; મન-૨

ખ્યાત રમ્યો નંદલાત્ર અનોપમ; ઉડત ગુલાત્ર અ

ખીરરે; મન-૩

દેત દોવા નીત દેખ તમાસા, પ્રહ્લાનંદ ફકીરરે; મન

હોરી. ૪૬

ખેત્રત સુદર ફાગરે, નંદલાત્ર રંગીલો; ટેક

ફંડળ કાન જણવકે સુદર, શોભિત સુદર પાગરે

નંદલાલ--૧

સુંદર તાલ મદંગ ખખવત, ગાવત સુદર રાગરે;

નંદલાલ--૨

તિરખત નાર સખે મત્તા સુંદર, સુંદર રૂપ અથાગ

રે. નંદલાલ--૩

પ્રહ્લાનંદ મીલે પિયા સુંદર, ધન મેના સુંદર ભા

ગરે; નંદલાલ--૪

હોરી ૪૭

ખેલત વ્રજ જન સંગરે, નટ નખાર હોતિ; ટેક.

અદભુત ખેલ રચ્યો મનમોહન, ઢોરત ભર ભર રં

ગરે; નટ--૧

પ્રાણનાથ કર લે પિયકારી, અતિશેષ ચરચિત અં

ગરે; નટ--૨

રૂપ અનુપ અધિક છબિ રાજત લાજત દેખ અનં

ગરે; નટ--૩

પ્રહ્લાનંદ નીરખી નહી માવત, અંતર માંછ ઉમંગ

રે, નટ--૪

[૩૨]

હોરી. ૪૮

કરત કનોહલ કાનરે. જમુનાજીકે આરે,   ટેક
રંગભર હાય લોચે પિયકારો, બેહદ નહિતમ વા-
નરે; જમુના-૧.
સ્વાસ બાસ સખડિ મીલી ખેતત, ભુલ મયે તન-
ભાનરે; જમુના-૨.
ખીચ નંદલલ ગુલાસ ઉડાવત ગાવત સુંદર તાન-
રે. જમુના-૩,
બલ્લાનંદ રહો નિસવાસર, એહી છબિકો નિત ધ્ય-
નરે; જમુના-૪.

સમાપ્ત.

જાહેરખબર ❀

સર્વે સદગ્રહરથાને આ જાહેરખબરથી ખબર આપવા આવે છે કે નિચે લખેલી ચોપડીઓ ઘણીજ સારી સુધારા થી બનાવેલી તથા ઘણીજ સારી છાપથી અમારા છાપખાનામાં છપાએલી છે. તેમજ—ખીલ્થી તે સાતમીસુધીના અર્થ તથા વારતાઓ તથા કાવ્યદાઓ તથા સંસ્કૃત નો તે મજા જૈનધર્મના તથા વૈષ્ણવધર્મના લોકોને અતિ પુસ્તકો ઘણીજ કીશાયતથી નિચે લખેલે દેખાણથી નજરા પુકસેસર—મગનલાલ વરજભુજાશુદાસ.

„ લલુભાઈ અમુલખદાસ

„ મગનલાલ દેવચંદ

„ રૂકીરચંદ કીલાચંદ.

„ મોતીલાલ મગનલાલ

„ ત્રીભોવનદાસ રણછોડદાસ ડાકોરવાળા.

